

OBČIANSKA NÁUKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobnosti druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Štátny vzdelávací program pre tento predmet je určený dvojročným učebným odborom stredných odborných škôl.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky,
- rešpektujú základné princípy demokracie a tolerancie,

Vzdelávací štandard pre učebné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie

- uplatnia vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci po absolvovaní daného učebného odboru

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
<ul style="list-style-type: none">• uvedú na príkladoch zo života ako človek vníma, prežíva a poznáva skutočnosť, seba a druhých ľudí a čo vplýva na jeho vnímanie a poznávanie• poznajú a uplatnia zásady duševnej hygieny• vysvetlia príčiny stresu a uvedú dôsledky stresu na vybranej situácii zo života• využijú získané poznatky pri sebapoznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie• uvedú na príkladoch zo života vhodné spôsoby vyrovnávania sa s náročnými životnými skúsenosťami	<ul style="list-style-type: none">• psychika, jej vnútorné a vonkajšie prejavy• psychické schopnosti, inteligencia, nadanie• vplyv emócií na výkonnosť človeka• psychické zdravie a stres• praktické využitie psychologických poznatkov	Človek ako jedinec

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia príčiny a spôsoby odlišností ľudí v prejavoch správania • uplatnia spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych vzťahoch • uvedú dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín • vysvetlia rozdiely vo fungovaní jednotlivých typoch rodín • vysvetlia jednotlivé práva a povinnosti členov rodiny • ilustrujú na príkladoch rôzne partnerské vzťahy • poznajú práva a povinnosti v škole • ilustrujú na príkladoch možnosti angažovanie sa v školskom prostredí • obhája svoju verziu racionálneho využívania voľného času 	<ul style="list-style-type: none"> • socializácia • sociálne vzťahy, role, pozície • medziľudská komunikácia • rodina, jej funkcie, typy rodín • práva a povinnosti členov rodiny • partnerské vzťahy • škola • rola žiaka a učiteľa • práva a povinnosti v škole • školská samospráva • voľný čas 	<p>Človek a spoločnosť</p>
---	---	----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • objasnia podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti • popíšu možné dopady sociálno-patologického správania na jedinca a spoločnosť 	<ul style="list-style-type: none"> • záujmy • sociálne problémy (kriminalita, extrémizmus) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetlia význam občianstva pre človeka • charakterizujú podstatu demokracie • porovnajú na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti • vysvetlia funkciu ústavy v štáte a oblasti, ktoré upravuje • objasnia príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky • porovnajú funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR 	<ul style="list-style-type: none"> • občianska spoločnosť • princípy demokratického riadenia spoločnosti • právny štát • základné práva a povinnosti občanov • Ústava Slovenskej republiky 	<p>Občan a štát</p>

<ul style="list-style-type: none">• uvedú príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte• ovládajú praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi• charakterizujú podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb• uvedú zásady a princípy práv detí, svoje práva a povinnosti• obhája svoje práva a rešpektujú ľudské práva druhých ľudí• správajú sa zodpovedne - v zmysle hesla „Neznalosť zákona neospravedlňuje“.	<ul style="list-style-type: none">• participácia občana na chode spoločnosti• verejná správa• samospráva• volebný systém v SR• ľudské práva• dokumenty o ľudských právach• systém ochrany ľudských práv• práva dieťaťa	
---	---	--